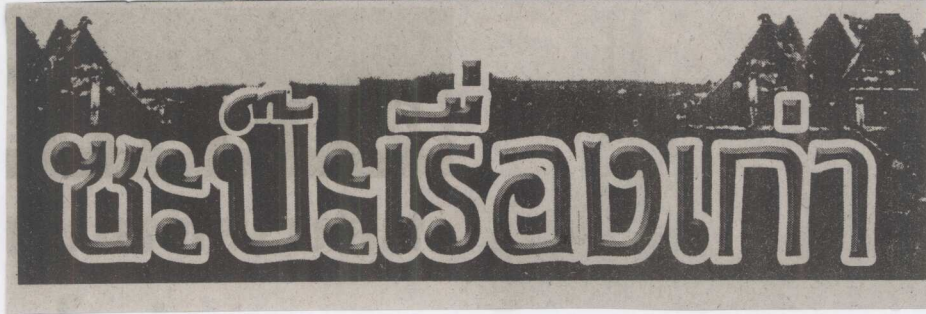

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	29 เม.ย. 2554	44	14 819	5

วัดแสนผาง (๑๔)

จากประวัติวัดแสนผาง กล่าวถึงวิหารวัดแสนผางไว้ว่า เมื่อ พ.ศ.๒๔๒๐ ตรงกับ จุลศักราช ๑๒๓๕ พระเจ้าอินทวิชยานนท์ เจ้าทิพเกสรราชเทวีได้โปรดให้เรือพระตำหนักที่ประทับของพระเจ้ากาวิโลรสสุริยวงศ์(เจ้าชีวิตอ้าว) มาปรับปรุงตัดแปลงสร้างเป็นวิหารหอคำ ถวายไว้ที่วัดนี้ ได้ทำบุญฉลองเมื่อปีจุลศักราช ๑๒๔๐ ตรงกับ พ.ศ.๒๔๖๑

เหตุการณ์ล่วงมา ๑๓๕ ปี อย่างน้อยวิหารแห่งนี้ย่อมต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมอย่างน้อยถึง ๒ ครั้ง หากคำนวณว่าอายุความเสื่อมของสิ่งก่อสร้างประมาณ ๕๐ ปีโดยเฉลี่ย นั่นคือ ซ่อมครั้งแรกในปี พ.ศ.๒๔๗๐ และซ่อมแซมครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ.๒๕๒๐

ข้อมูลจากวัดมีการบูรณะวิหารวัดแสนผางเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๔

พระครูประจักษ์พัฒนคุณ เจ้าอาวาสวัดแสนผางองค์ปัจจุบัน บันทึกเรื่องการบูรณะวิหารแห่งนี้ไว้ในหนังสือประวัติวัดแสนผางตอนหนึ่งว่า

“เดิมทีเมื่อข้าพเจ้ารับอาราธนาจากคณะศรัทธาและคณะสงฆ์ อันมีพระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณพระอุดมวุฒิคุณ สำนักวัดสำเนา พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระโพธิ์รังษี สำนักวัดพันตอง ซึ่งพระคุณท่านทั้งสองมีตำแหน่งเป็นรองเจ้าคุณจังหวัดเชียงใหม่สมัยนั้น และเจ้าอธิการสงฆ์ ทัสสนีโย เจ้าคณะตำบลช้างม้อย (พระครูทัศนียโสภณ) ในการรับอาราธนาให้อยู่ ข้าพเจ้ารู้สึกอดใจที่จะรับภาระรักษาการเจ้าอาวาสเกรงว่าจะเอาตัวอาวรามไปไม่รอด เพราะเสนาสนะคร่ำคร่าทรุดโทรมเป็นส่วนมากแล้ว

“แต่พอได้เริ่มบูรณะเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๓ ตั้งแต่ศาลาหลังที่ ๑ ติดกับกำแพงด้านตะวันออกเป็นหลังแรก ทำงานได้ ๙ เดือนเศษ ก็จัดการทำบุญถวายทาน ต่อจากนั้นก็ดำเนินการมาจนกระทั่งพระเจดีย์ พระวิหารและศาลาบาตร ซึ่งมีนายสมชาย ไตรวิจิษฐ์ชัยกุล ช่วยดูแลงานโดยไม่คิดค่าจ้างแม้แต่สตางค์เดียว โดยได้รับการอุปถัมภ์ในการบริจาคทรัพย์จากคุณแม่เง็กเน้ย นิมนันท์ เป็นแรงใหญ่ และคณะศรัทธาวัดแสนผาง พุทธศาสนิกชนในเชียงใหม่ช่วยบริจาค

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	29 เม.ย. 2554	41	14819	5

“ทั้งนั้น ข้าพเจ้ากล่าวได้ว่า การบูรณะวัดแสนฝางที่ข้าพเจ้าดำเนินการมานี้ ข้าพเจ้า
พึงเห็นความจริงในคำพูดที่ว่า คนเชียงใหม่ใจบุญ มันเป็นความจริงที่พูดเพราะตลอดเวลาที่
ข้าพเจ้าพูดคุยอยู่กับการบูรณะวัดตลอดมา ๒๕๑๓-๒๕๒๗ ชาวเชียงใหม่ไม่เคยล้งน้ำใจ ให้
ทั้งกำลังทรัพย์ให้ทั้งกำลังใจไม่มีการทอดทิ้งพบกับใครที่โหนกมาเป็นอย่างไร การบูรณะวัด
ไปถึงไหนแล้วมีอะไรขาดเหลือบ้าง น้ำใจชาวเมืองนี้เหมือนแม่น้ำปิงไหลลงอยู่ตลอดเวลา

“ข้าพเจ้าไปสร้างพระอุโบสถ พระเจดีย์ ศาลาครีโนนแยง วัดครีโนนแยง อ.เทิง
จ.เชียงรายซึ่งเป็นบ้านเกิดของข้าพเจ้าก็อาศัยร่มไม้ใบบุญของญาติโยม สาธุชนชาวเชียงใหม่
ช่วยเป็นส่วนใหญ่ จึงสำเร็จเรียบร้อยในปี ๒๕๒๒ นับเป็นจำนวนปัจจัยเงินล้าน จึงทำให้ข้าพเจ้า
มีกำลังใจในการบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะในวัดวาอารามของตนและช่วยเหลือวัดอื่นอีกหลาย
วัด ด้วยเหตุที่คณะศรัทธาญาติโยมชาววัดแสนฝางได้ให้การอุปถัมภ์ งานที่ลงมือทำก็สำเร็จ
ตามเป้าหมายโดยลำดับ การบูรณะไม่ติดขัดชะงักงัน จึงเป็นให้พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณ
พระเทพวิสุทธิอาจารย์ เจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ วัดพระธาตุดอยสุเทพ ได้แผ่เมตตาบัญชา
แต่งตั้งให้เป็นพระครูฐานานุกรมของพระคุณท่าน ที่พระครูวินัยธรณอม วิฑิตาโก ตรา
ตั้งเลขที่ ๙๒/๒๕๒๒ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒ นับว่าเป็นการแผ่เมตตาธรรมแก่ชาววัด
แสนฝางหาที่สุดมิได้”

นอกจากนี้พระครูประจักษ์พัฒนคุณได้พาขมิ้นวิหารและให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า

“วิหารเคยซ่อม ๒ ครั้ง สมัยครูบาโสภาเต็มครึ่งหนึ่ง สมัยอาตมาอีกครั้งหนึ่งปี
พ.ศ.๒๕๑๔ ซ่อมแล้ว จัดงานฉลอง พ.ศ.๒๕๑๖

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	29 เม.ย. 2554	41	14 819	5

พระวิหารวัดแสนฝาง

“การซ่อมใช้วิธีเปลี่ยนไม้ใหม่ ซ่อมแซม บูรณะเอา ไม่ได้รื้อวิหารเดิม สมัยครุบาเดิม ก็ใช้การซ่อมแซมไม่ได้รื้อสร้างใหม่ รูปแบบวิหารยังคงเหมือนกับที่เจ้าอินทวิชยานนท์สร้างไว้ เล่าต่อๆ มาว่าช่างที่ซ่อมวิหารสมัยครุบาเดิมชื่อพญาคำมณเฑียร เป็นช่างประจำในวังสมัยครุบาเดิม การบูรณะโดยรักษาแบบทรงเก่าไว้

“สมัยอาตมา แม่จันทร์สม อุปโยคิน ศรัทธาวัดแสนฝาง ขณะนั้น อายุ ๙๖ ปี นั่งสามล้อมาวัดแสนฝาง ทราบว่าอาตมาจะปรับปรุงวิหารก็บอกว่าไม่ต้องรื้อขอให้ซ่อมบูรณะ ซ่อมง่ายกว่าการรื้อ แม่จันทร์สมเป็นภรรยาของโกโมส่วย ลูกชายของหลวงโยนการพิจิตร

“ศรัทธาหลักในการซ่อมแซมวิหาร คือ แม่จันทร์สม อุปโยคิน , แม่เจ็กเน้ย , โกอนงค์ ร้านอั้งหลี ,แม่ซึกกี แซ่ฮ้ง ร้านจินเองฮวด ในตลาด เป็นร้านขายผ้า ขายเสื้ออยู่ตรอกข่วงเมรุ

“อย่างแม่เจ็กเน้ยนี้ รักอาตมาเหมือนกับลูก ทำอาหารมาส่งวัดไม่เคยขาด เป็นเศรษฐีของวังสิงห์คำ ฌาปนกิจศพครุบาหมื่นแล้ว แม่เจ็กเน้ย แม่จันทร์สม กับศรัทธาให้อาตมาเป็นเจ้าอาวาสต่อ

“แม่จันทร์สมและแม่เจ็กเน้ยบอกว่าให้ซ่อมแซม กระเบื้องก็ไม่ดีแล้ว เป็นกระเบื้องดินขี้ที่พัง ขาดส่งาราคี เสาไม้สักบางส่วนปลวกกิน ซ่อฟ้าใบระกาตกหมดแล้ว อาตมาได้นำซ่อฟ้าของเก่านำมาทำใหม่

“ช่างที่ทำหน้าที่ซ่อมแซมบูรณะครั้งนั้นเป็นลูกของพญาประดิษฐ์และพญาวิจิตร ลูกเขยชื่อสลาแก้ว อยู่บ้านฮ่อม ส่วนสลาปางอยู่ป่าแดด ตายหมดแล้วทั้งคู่ ระหว่างซ่อมแซมอาตมาช่วยทำด้วยเพราะเป็นช่าง ก็นั่งทำงานด้วยกัน สลาแก้วตายขณะทำงานอยู่วัดป่าแพ่ง ตกลงร้านตาย

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	29 เม.ย. 2554	41	14819	5

“เหล็กหล่อที่หน้าบันวิหารเป็นของเดิม ครุบาถึมนำมาจากอินเดีย เขาเอามาถวาย
วัดเจดีย์หลวง ครุบาถึมนำไปทำวิหารเจดีย์หลวง เอาอิฐไปแลกมาทำวิหารวัดแสนฝาง

“หน้าบัน เป็นพญานาค ช่อฟ้า ไม้แกะสลัก ละเอียด มีพระลักษณะพระราม มีรูป
สัตว์ในหิมพานต์ ของเดิมมีอยู่แล้ว สมัยครุบาถึมนำ ตัวสัตว์ที่หน้าบันเป็นแผ่นทองเหลือง
ปรุ แล้วเอามาติดไม้ เป็นของเดิมทั้งหมด อาตมานำมาปิดทองเพิ่มและประดับกระจกใหม่

“ได้ขยายคาหน้าบัน รูปเทวดาของเดิมพัง ได้ทำใหม่ เอาไม้จากฝาของก้านที่ฝา
ส่วนเทวดาเป็นรูปแบบเดิม มีการลงรักปิดทองเพื่อรักษาสีไว้ รูปทูลงเดิมกำลังกำลังดอก
สร้อย แย่งแสดงพลังว่าใครจะเก่งกว่ากัน

“ประตูเข้าวิหารเป็นรูปพระลักษณะพระรามทั้งสองข้าง ประตูไม้สักทำขึ้นใหม่ ของ
เดิมชำรุด ของเดิมเอาไปทำโต๊ะ ของเดิมใหญ่แต่ต่ำกว่า มีการเปลี่ยนลายใหม่ ในลายมี
หมา ๒ ตัว อาตมาออกแบบให้แม่เจ๊กน้อยเพราะเป็นศรัทธาหลัก เป็นปีเกิดของแม่เจ๊กน้อย
ถวายปัจจัย ๕ แสนบาทในสมัยนั้น เราคิดลายเองเพราะเป็นช่าง เรียกว่าลายหิมพานต์ มี
หมาเห่า มีพระลักษณะพระราม เดิมมีพระอาทิตย์และพระจันทร์คนละฝั่งประตู มีไก่ฟ้า
พญาหงส์ มีกินรีเล่นน้ำ ดึงดอกบัวให้กัน ผัวเมียกัน ผัวยื่นให้เมีย

“เสาวิหารเป็นเสาเดิม สมัยที่เจ้าอินทวิชยานนท์มาสร้างไว้ ไม้สักทนปลวกไม่กิน
อยู่ได้นาน อาตมาหล่อฐานใหม่ให้น้ำหนักได้

“ที่หน้าต่างเป็นรูปเทวดาปางต่างๆ เช่น เทวดาเอาเม็ดข้าวมาประดับตัว สื่อให้เห็น
ว่าเมืองเชียงใหม่เจริญรุ่งเรือง ทำนาได้ผลดี ปีหนึ่งก็อยู่ได้พอกิน ๖ ปี ไม้ซี้จากฝางมา
แกะลายใหม่

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	29 เม.ย. 2554	41	14819	5

“เขตแดน ใช้ไม้เก่าไม้เดิม มีภาพเทวดาขมขื่นยนิติ พนมมือถือดอกบัวบูชา

“ส่วนหอธรรม เจ้าของเป็นภรรยาของหลวงโยนการพิจิตร ชื่อแม่บัวจัน เสียชีวิตแล้วได้นำศพใส่โกศนั่งอยู่ในนี้เรียกหอเทศน์ธรรม เขาขนมาถวายวัดทำด้วยไม้สัก สร้างโดยพญาคำมณเฑียร

“พระประธานเป็นปูนปั้น เป็นช่องเดิมจากอดีต แทนพระประธานก็เป็นแทนเดิม โต๊ะหมู่บูชา ๙ ชั้นของอาตมาให้ช่างทำ บนเพดานเป็นรูปสัตว์ต่างๆ เป็นช่องเดิม เป็นทองเหลือง เช่น กิรรี หนูมาน รูปดาวเหนือพระประธานเป็นลายเดิม เรามาซ่อม”

ครอบครัวหลักที่ร่วมทำบุญกุศลบูรณะวัดแสนฝางในอดีต คือแม่เจ็กเน้ย นิมานันท์

แม่เจ็กเน้ย นิมานันท์ เกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๐ บิดามีเชื้อสายจีนจากเมืองซัวเถา ประเทศจีน แซ่ฉิม อพยพมาอยู่เชียงใหม่และแต่งงานกับภรรยาคนเมืองเชียงใหม่

ด้านครอบครัว แม่เจ็กเน้ย แต่งงานกับนายกำธร นิมานันท์ ซึ่งเดิมมีภรรยาชื่อ นางแมว แต่เสียชีวิตก่อนหน้านี้แล้ว นายกำธรและแม่เจ็กเน้ยประกอบอาชีพค้าขาย มีร้านอยู่ที่ถนนช้างม้อยใกล้สี่แยกโรงพยาบาลนครพิงค์ สินค้าที่ขายเป็นวัสดุสำนักงาน ปากกา ดินสอ และของใช้จำเป็นในบ้านเช่น ตะปู เหล็ก ต่อมาเลิกค้าขาย ปรับร้านค้าเป็นโรงแรม ชื่อว่าโรงแรมกำธร ซึ่งเป็นชื่อของสามี โรงแรมกำธรแห่งนี้ต่อมาทางราชการเวนคืนที่ดินเพื่อตัดถนนจากถนนท่าแพมายังถนนราชวงศ์ บริเวณ ๓ ใน ๔ ส่วนของที่ดินบริเวณโรงแรมกำธรถูกเวนคืน ทำให้ต้องเลิกกิจการโรงแรม ที่ดินส่วนที่เหลือสร้างเป็นตึกแถวขายรวม ๗ ห้อง(ดร.นิพนธ์ ตูวานนท์,สัมภาษณ์)..

พ.ต.อ.อนุ เนินหาด ผกก.จร.เชียงใหม่
(ข้อมูลเพิ่มเติมแจ้งได้ที่ anunernhard@hotmail.com)